

J. M. ESTEVE
VICTORIA

UNA HASAÑA DE LA PEÑA "EL POLP"

Lo que vaig a contarvos no es cuento. Es un sosoit que acaixqué en la nostra terra fa pòcs anys. Tan pòcs, que se pòden contar en los dits de una ma y sòbren encara, per lo menos, quatre dits.

Asò era... una còlla de amics jóvens y en ganes de divertir-se, y que al aplegar San Jusep y la festa de les falles, se posaren entre cella y cella que havien de menjar buñols y beure de tota classe de licors sense gastarse ni un calé. Pera lo cual se constituiren en una peña que havia de funcionar baix la advocació de *El Polp*, y u dels amics, pintore de palmitos, feu el estandart, magnífica obra de art que la peña tenia que regalar a la falla més rumbosa.

Tot ya apunt y preparat, aplegá el día de San Jusep, y els d' *El Polp*, a la mitat del mati, alquilaren un coche, contrataren un giquet qu' en lo pescante els duya l' estandart, y allá van tots ells, embutits en lo coche com sardines en la estiva, constituits en jurats, recorrent totes les falles en l' alegría y l' algasara propia d' un grapat d' amics en estos casos. Y tots fumant de puro.

Arriben a una falla, la primera del recorrido en que tropesaren, y después de inspeccionarla minuciosament fentse càrrec hasta dels menors detalls, después de comprar un *libret* pera tots, buscaren a u de la Comisió, y el que fea de president d' *El Polp*—segurament el més desahogad,—li digué aixina:

—Nosotros som, com vosté vorá, la peña humorística *El Polp*, que

regala el seu estandart a la falla que li pareix la millor. Y com la millor falla mos pareix esta de vostés, venim a avisárlouseu pera qu' estiguen sabedors y pera posarse d' acòrt respecte a l' hora que a la nit mos enviarán la música pera acompanyar así al estandart desde 'l nostre domicili.

—Hòme, la música...—objetava el fallero.
—Sí, perque convé donarli al acte la major solemnitat. Aixina el vehinat s' alegra, y...

Per este estil continuava la conversació, hasta que convenien la solemnitat. Y per lo regular, aquell bòn señor acabava dientlos:

—Be; anem y els presentaré a la Comisió, que s' alegrará molt, y se farem uns buñolets.
—No s' incomòden, no val la pena...

Y efectivament, ¿a quina Comisió de falla no li afalaga el present d' un estandart? Més si la falla no ha tingut ningún premi del Ajuntament, *perque no li han vist el mèrit*... Entonces es més de agrair un estandart, per polp que siga. Y aixina pasava en la primera falla qu' els nostres hèroes visitaren, els quals fo-

ren obsequiats esplèndidament. En casa del president de la Comisió se fartá de lo lindo, al principi en algo de vergoña, pero después lleparen hasta el plat del sucre. Y se begué del blanc, del roig, del negre... Al despedirse,

—Bueno, pues, hasta la nit.

—Sí, a les deu. Ya saben, plaseta de...

Y au, al coche, y a visitar un atra falla, aon se repetia la essena:

—Nosotros som, com vosté vorá, la peña humorística *El Polp*, que regala... (etc., etc.)

Si si els falleros no portaven ánimo de durlos a casa del president, els costava als d' *El Polp* ferlos entrar en lo terreno buscat.

—Pues mire vosté. El añ pasat li donarem l' estandart a la falla del carrer del Mirto, y ¡vaya comisió rumbosa!... Tan pronte com ho saberen, no consentiren que s' en anarem sense havermos obsequiat. ¡Allò eren falleros!

—Hòme, pues nosotros no volem ser menos.

—No, si no ho diem per això; pero si vostés s' empeñen...—Y a seguit, buñols, pastissets, coques, aguardent, ron de la Negrita...

Aixina, si havien trenta falles, ne recorregueren lo manco vint. Y no cal dir, aplegá la nit, com estarien de unflats els d' *El Polp* de tota classe de beguda. En l' estómag de cada u d' ells havia un ponche.

Resultat, y pera acabar: Que soparen tots junts aquella nit en el domicili social d' *El Polp*—casa del president.—Que allí acabaren de pendre el cañamó iniciat per lo mati. Que tocaren les deu y en la pla-

seta de... anaven pòc a pòc congregantse músiques y més músiques, com si se tratara d' un Certamen de bandes civils. Que cada música portava la Comisió corresponent, que anaven arplegant pera la seua falla el estandart de la peña *El Polp*. Que aquélles s' escamaren, recelantse que havien segut víctimes d' una burla pesá, y totes se miraven de reüll, tirant xispes dels polperos. Que s' alborotá y s' alborosá el veinat del barrió, extrañat d' aquella pará tan filarmónica. Que per fi se descubrí la burla. Que pujaren al domicili d' *El Polp* alguns falleros, y s' els veren, entre rialles, crits y cants, comentant la hasaña célebre. Que cridaren entonces a sis números del còs de Seguritat, Que m' els amarraren a tots els d' *El Polp* en pintoresca «eixida de cuadrilla», y aixina, uns darrere de atres, lligaets *mano con mano*, y a gran orquesta, ya que totes les bandes de música anaven tocant darrere, foren conduits al cuartelillo del Govern civil, entre aplausos, alarits de la gent y rises pera tot l' añ.

◆ SÍMBOL ◆

A la Peña Valencianista «Drac-Alat»

Avui, en aquesta ciutat de la Patria Valenciana, fan una festa bonica, i es... la crema de la falla. Pot ésser un símbol clar d'aquell foc que 'n mig la plaça encengué el Cid Cambytur per sobre 'ls tesoros de Yahya. Pot ésser símbol també de la foguera de Xátiva que 'l maleit Felip Quint lo bota-fòc obligara. Pot ésser símbol vivent de l'amor que a nostra Patria sentim los valencianistes... I pot ésser senyal clara per a que a ella surtim a guerrear ab la llança, fins obtindre autonomia. ¡Es, puix, un símbol, la falla!

¡Valenciáns, bons valenciáns: per la Mare Valenciana, ensengam vuf la foguera i escomensem la batalla!

CARLES SALVADOR.

Benassal, any 1918.